

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 270 — ŠTEV. 270.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 16, 1923. — PETEK, 16. NOVEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POGREG ŽRTEV MONAKOVSKIE VSTAJE

V glavnem mestu Bavarske vihra zopet črno-belo-rdeča zastava. — Svečan pokop trinajstih trupel. — Posebni plakati so oznanjali, da so padli može v boju za svobodo svoje domovine. — Prisega osvete in udatnosti. — Ludendorff je ljudska množica navdušenc pozdravljala.

Monakovo, Nemčija, 15. novembra. — Bavarski diktator von Kahr, ki je stanoval izza Ludendorffove vstaje zaeno z generalom von Lossowom in polkovnikom Seisserjem v neki infanterijski kaseri, se je danes preselil v vladno poslopje. Vsi dohodi do poslopnega so zavarovani z močno žičano ograjo in močnimi stražami. V pritličju poslopnega je noč in dan par sto vojakov.

Von Kahr je odredil, naj zanaprej vihra raz vladna poslopja nemška državna črno-belo-rdeča zastava. Oficijelno zastavo republike, koje barve so črna, rdeča in zlata, je dal odstraniti.

O tem njegovem povelju ljudje dosti debatirajo. Brez dvoma von Kahr ne zaupa preveč berlinski vlasti.

Danes se je vršil pogreb trinajsterih nemških fašistov, ki so padli tekom narodne vstaje.

Za vsako krsto so nesli veliko tablo, na kateri je bilo zapisano ime in poklic dotočnika. Vsi so bili delaveci.

Nemška Narodna Vojaška Zveza je dala nabiti po hišah velikanske plakate, posvečene padlim. Plakati so imeli naslednjo vsebino: "Umrl so v namenu, da osvobode domovino"; "Umrl so za bodočo, večjo Nemčijo"; "Padli so na bojišču časti in slave".

Na stotino članov te zveze je bilo pri pogrebu.

Navzoč je bil tudi general Ludendorff v generalski uniformi.

Imel je dolg govor, v katerem so bile posebno značilne naslednje besede: "Ti ki so padli, niso bili zadnji, ki so umrli za nemško svobodo."

Kapitan Ehrhardt, ki je sedaj vodja barvarskih fašistov, in njegovi častniki so položili desnice na rake ter prisegli, da bodo žrtvovali svoje življenje in vse svoje napore osvoboditi nemškega naroda.

Ludendorff je množica navdušeno nazdravljala. On je pa samo resno kimal z glavo.

Možak je postaran ter je bil videti kako utrujen in žalosten.

TRIJE GRŠKI ČASTNIKI OB SOJENI NA SMRT.

KRUPP IN NJEGOVI RAVNATELJI NA PROSTEM.

Berlin, Nemčija, 11. nov. — Posebno sodišče je obsojilo generala Leonardopolusa ter majorja Avrambesa in Nicolareasa na smrt, ker sta se udeležila zarote, koje namen je bil strmoglaviti se danjo grško vlado.

Pet dragih častnikov je bilo obsojenih in dosmrtno ječo.

JOHNSON BO KANDIDIRAL ZA PREDSEDNIŠKO MESTO.

PADEC FRANCOSKEGA IN ANGLEŠKEGA DENARJA.

Chicago, Ill., 15. novembra. — Danes se je posvetoval v Drake hotelu californijski senator Hiram Johnson s svojimi političnimi prijatelji. Pozneje je Johnson izjavil, da bo prihodnjem letu kandidiral za predsedniško mesto ter bo skušal doseči nominacijo na platformi progresivnih republikancev.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMELJU

te potom naše banke izvršujejo naslednje, kjer ta po zasekem osnah:

Včeraj se bilo naše cene sledilec Jugoslavija:

Naslednja na zadnje poste in izplačuje "Kr. potniški urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$12.50
2000 Din. \$24.80
5000 Din. \$61.50

Pri nakazilih, ki značajo manj kot en dolar, računimo poselj na 10 centov za poštino in druge stroške.

Italija in nasledne osnove:

200 lir . . . . . \$ 9.80
300 lir \$14.40
500 lir \$23.50
1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot en dolar, računimo poselj na 10 centov za poštino in druge stroške.

Na podlagi, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvakrat določljivo po znesku, ki je poselj poselj.

Vrednost dinarja in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; in tega razloga nimam mogoč podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseg poslan denar v roki.

Ena tisoč izplačila v ameriških dolarjih glejte poslednje ogone v tem članku.

Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKBER STATE BANK
22 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4667 New York, N. Y.
Glavno nastopalište Jadranskega Banka.

RUSKA DELEGACIJA V NAJM LAJŠI REPUBLIKI.

Pred dobrim mesecem je bila usta novljena turška republika. Slika nam kaže rusko boljševiško delegacijo, ki je došla takoj po ustanovitvi v Angori. Delegaciji predseduje komesar Skrič. Med turško in sovjetsko republiko že vladajo prijateljski odnosi.

DEVETLETNI SIN PRIČA ROPARSKIH MORILCEV UMORA SVOJE MATERE

Devet let star deček je bil zasišan kot priča ter je povedal, kako je oče ustrelil mater. — Kazal ni niti najmanjšega razburjenja.

Ne da bi kazal kako ginjenje, je z močnim in jasnim glasom pripovedoval devet let stari John Matsangas poretnikom v oddelku sodnika Craiga, kako je njegov oče, grški branjevec Gost Matsangas, dne 17. avgusta ustrelil njegovo mater Viktorijo, v stanovanju-družini na izčetni 29. cesti. Izjavil je, da je oddal oče najprav strel skozi kuhinjska vrata ter jo nato usmrtil z dobro pogodenim strelom skozi sre.

Mali John je tekom svoje izvedbi skoraj nepremično strmel v svojega očeta. Rekel je, da sta se oče in mati prepričali, ker je prišla mati dan poprej zelo pozno domov. Oče baje ni bil zadovoljen z njeno izjavo, da se je zamudila na domu neke sosede in prijateljice.

Na tozadnja vprašanja sodnika Crnjina ter okrajnega pomožnega pravdnika Deneena je reklo dečko, da je popoldne onega dne, ko je prišel domov iz šole, vzel svojo pripravo za smaženje čevljev in da je zasušil še pred večerjo 90 centov. Mati mu je dala deset centov za kino-gledališče. Malo po devetih urah se je vrnil domov ter sedel za mizo v kuhinji, kjer je pričel čitati neko knjigo. Takoj nato je prišel njegov oče, vzel iz predala revolver ter izjavil, da bo ustrelil ženo.

Potem ko je dečko opisal umor matere, ga je vprašal sodnik Crain, če ve, kaj pomenja izreči laž pod pritrgo in deček je brez pomisljanja odvrnil: — Seveda vem. Prišel bi v pekel, če bi ne govoril resnico.

Na poziv pomožnega okrajnega pravdnika, naj pove porotnikom, kaj se je zgodilo po streljanju, je reklo mladi John:

— Oče mi je ukazal prinesi čašo vode in ko sem mu jo prinesel, je zlil vodo preko lica materje. Bila je mrtva in se ni zganila. Oče ji je nato slekel blizu, vzel svežo, jo oblekel ter dvignil truplo matere, katero je položil na posteljo. Nato je odšel.

— Ali ti je kaj rekel, ko je odšel? — ga je vprašal sodnik Crain.

— Da, rekel je le, naj se ne premaknem z mesta in da se bo kmalu vrnil. Vrnil se je pozneje z mojim stricem, kateremu je reklo, da je slučajno ustrelil mater.

Zagovorniku obtoženega se ni posrečilo tekom skrivnega zaslijanja zaplesti dečka v protislovja.

MORILEC BIVŠE RUSKE CARICE JE UMOBOLEN

Še dosegaj niso zasledili banditov, ki so v Brooklynu ustrelili dva bančna uslužbenca. — Javna varnost Greater New Yorka postaja vedno manjša.

Nahaja se v Berlinu v nekem sanatoriju za živčne bolezni ter trpi na posebno mučni obliki blažnosti.

Berlin, Nemčija, 15. novembra. Izvedba principa: Sila do skrajnih meja in sila brez pomisla, — je dostikrat že kruto maščevala kot je splošno znano. Tudi v zadnjem času se je pripetil slučaj, ki nas je opominja na neizprosno isodbo useode. Berlinški Lokal-Anzeiger poroča, da je v neki berlinski živčni kliniki prejšnji tehnik velike industrijalne na-prave v Uralu, po imenu Jakovlev, na koga je poveljeval, da bo svojim uslužbenec Barlow in McLaughlin, kajih prvi je bil pred policijskim stila oborožen.

Komaj sta stopila skozi vrata na postajo so padli strelji. Prvi je padel Barlow in nato McLaughlin, a bandita sta hotela varno postopati ter streljala naprej. Osvidečno, da je padlo pet do osem strelov.

Mrs. Dagmar Wendt, ki je sedela v svoji keljibici kot blagajnarka postaje, je pri prvem strelju omahnila s stola. Pozneje so jo našli nezavestno. Oba roparska morilca sta nato zgrabila vrečo z denarjem, ki je padla iz mrtve roke Barlowa, skočila po stopnjih in navzdol ter ušla v tam čakačo avtomobilu, katerega je vozil pomagač banditov. Avtomobilu so sicer sledili po starji v službenem avtomobilu bližnje poštne postaje, a avtomobil z roparji je kmalu izginil v velikem prometu.

Kot je rečeno, manjka o zločincih vsakega sledu. Policija je arretirala petnajst ljudi, osmujih so vedenih, a deset jih je moral takoj zopet izpuščiti.

Novyorski policijski komisar Enright je imel govor na nekem banketu, v katerem je reklo, da je treba odpraviti navadno bank in trgovcev, ki stavljajo na konko živiljenja uslužencev, katero pogledajo na cesto z večjimi svetoma denarja. Kompa je spomini na izvršena grozadje. Ne more izbrisati iz svojega spomina grdih zločinov katere je povzročil. Berlinški sojetki tovarisi ga na vse mogočne načine podpirajo, mu dajejo razpolago denar in celo avtomobil, katerega se lahko posluži v kateremkoli času, a nobena stvar ne more pregnati njegovih mučnih spominov in njegovega kesa.

ŠALJAPIN BO IMEL SVOJE LASTNO OPERNO SKUPINO.

Fedor Šaljapin, najboljši in najslavnejši basist na svetu bo imel prihodnjo sezijo svojo lastno operno skupino.

— To dokazuje, da so naši veliki trgovci veliko bolj pametni kot angleški vladci. Angleški vladci se ticejo nakupa in gradnje velikih ovornih v železniških postaj. Ena amra družba je prevzela preosnovno vse važnejši ruski postaji.

Značilen je članek "Westminster Gazette" v katerem pravi ned drugim tudi naslednje:

— To dokazuje, da so naši veliki trgovci veliko bolj pametni kot angleški vladci. Angleški vladci sicer dobro poznajo ruske možnosti, pa jih noči izkoristiti. Če bo Rusija zamogla eksportirati svoje blago, kar se bo brez dvoma zgodilo bo plačala vse v zlate oziroma bo dala važne koncesije. Angleški trgovci bodo postali največji konkurenčni Amerike.

Tudi Amerika namreč še ne pozna velikih ruskih možnosti.

SIN BIVŠEGA KRALJA JURJA JE UMRL.

Gmunden, Avstrija, 15. nov. — Včeraj je tukaj nenadoma umrl Ernest A. Wilhelm, vojvoda braunšvajski. Bil je sin zadnjega hanoveranskega kralja Jurja V., katerega so Prusci odstavili po vojni leta 1866.

OBUPNO STANJE PORURSKEGA OKRAJA

Prebivalstvo je izročeno na milost in nemilost Francozom. — 30. novembra bodo odpuščeni vsi delavci. — Nazaj jih bo sprejetih le gotovo število, toda pod pogojem, da bodo delali za nižjo plačo po eno ali dve ure več na dan. — Pogajanja s Francozi so se razbila.

Berlin, Nemčija, 15. novembra. — Porurju preti neizprosna industrijalna vojna. Ozemlje je pod strogo kontrolo francoskih vojakov. Večinoma vsi stiki z nemško državo so prekinjeni. Ljudstvo je brez dela in strada.

Boj so otvorili danes premogovni baroni, ki so objavili, da bodo dne 30. novembra odpuščeni vsi delavci.

Par dni zatem bo sprejetih nazaj sedemdeset odstotkov delavcev, toda le pod pogojem, če bodo hoteli delati za nižjo plačo po eno ali dve ure več na dan.

Ta svoj korak skušajo premogovni baroni utemeljiti z dejstvom, da so se razbila vsa pogajanja s Francozi ter da noč berlinska vlast plačati za premog, ki je namejen reparacijam.

Iz tega je razvidno, da hočejo lastniki premogovnikov izvojevati svoj boj s Francozi na stroške delavstva. Osnevali bodo veliko armado brezposelnih, onim, ki bodo delali, bodo pa manj plačevali za deset urno delo, kot so plačevali sedaj za osemurno.

Namen industrialev je ustanoviti posebno porursko državo, v kateri bo kapital počel, kakor hitro bo hotel, in mu ne bodo berlinski socijalisti metali polen pod noge.

Berlin, Nemčija, 15. novembra. — Kancler Stresemann je koval državnih preobratov s tem, da bi ustanovil diktaturo triumvirata. Triumvirat bi tvorili: Stresemann, general von Seeckt in še neki drugi civilisti.

Stresemann je pa predsednik Ebert pravočasno prekrijal načrte.

“GLAS NARODA”

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.“GLAS NARODA”
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	67.0
in Canada	Za pol leta	33.5
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	67.0
Za četr leta	Za pol leta	33.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopis brez podpis in obsenosti se ne prihaja. Denar naj se blagovoli po biljeti po Meney Order. Pri spremembah kraja naravnih, prosimo, da se nam tudi prejšnjo biljeti ne nameri, da bi jo najemo naslovnik.

“GLAS NARODA”
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

AMERIŠKI AGENTJE

Nemčija je postala zbirališče vseh mogočih temnih ekspresov. Med njimi je tudi dosti ameriških izkorisčevalcev, ki skušajo v kalnem ribariti.

Ti izkorisčevalci si prizadevajo zvabiti nemške delavce v Ameriko.

To jim ni v Nemčiji v sedanjih razmerah posebno težko.

Na stotisoč nemških delavev skuša pobegniti preverščino, pomanjkanjem in stradanjem.

Edinole denarja jim manjka.

Agentje kar na roko izrazenjajo, koliko nemških parimatih mark bi imeli, če bi služili ameriške dolarje.

V nekem pismu, ki ga je dobil neki tukajšnji Nemec, je rečeno:

“Sosed D. je sklenil kontrakt, da bo delal dve leti, nekem ameriškem rudniku ter zaslужil po štiri dolari na dan. Odračunal mu bodo le vozne in druge stroške. Tukaj pri nas je bil ameriški agent ter je zapisoval ljudi. Sosed D. bo pozneje poslal tudi za svojo družino da bo prišla v Ameriko.”

Širje dollarje dnevno—to je dosti za nemšega delaveca, ki morda v Nemčiji komaj zaslubi en dolar na teden.

To je pa veliko manj kot znaša plača organiziranih majnarjev.

Tak delavec bo vsledtega zaposlen le po neuropskih premogovnikih. Od svojega zaslubka bo pa moral plačati še prevozne in “druge stroške”. In če bo hotel dobiti svojo družino sem, bo moral tudi zanjo štediti denar.

Agent je najbrže molčal o počitnicah, o dolgih dneh in tednih, ko morajo biti premogarji doma, ker ni delz in tudi plače ne.

Premogar dela približno po 200 dni v letu. Poten takem zaslubi 800 dolarjev. Importirani delavec bo moral plačati najmanj 200 dolarjev za potne stroške.

Če bo hotel dobiti svojo družino v Ameriko, se bo moral zadolžiti pri premogovni družbi in bo vsledtega večenjenju suženj.

Ameriškemu delavecu sicer ni treba delati za gospodarja, čeprav mu dolguje denar. Toda kdo bo pomaga takemu delavecu v malih majnarskih naselbinah, kjer so vsi javni, privatni, cerkveni uradi v službi premogovne kompanije?

Povedali mu bodo, da je potom pogodbice privezan na svoje mesto, grozili mu bodo z deportacijo in zaporom, če bo hotel zapustiti svoje mesto.

Kam se bo obrnil ubogi tujec, ki ni videl od Ameriškega cesarja drugega kot Ellis Island in majnarsko naselbino v katero so ga zavlekli.

Postava Združenih držav sicer pravi, da se ne sme uvažati kontraktnih delaveev. Za to postavo se pa razne kompanije kaj malo brigajo. Če jim manjka delavev jih dobe.

Tekom zadnje železničarske stavke, ko je bila kvot: večinoma vseh dežela že izčrpana, so dobili v Amerikoi par deset tisoč skebov.

V Združenih državah je še dosti prostora za delavece, ki stradajo po raznih evropskih mestih.

Boljše je pa nekaj potpeti v domačem kraju kot pa postati suženj neizprosnega izkorisčevalca.

Dopis.

S pota.

V svojem zadnjem dopisu sem omenil, da pišem kaj več iz Red Lake, Minn., kjer so naši Sloveni lovili in streljali, da je bilo kaj, namreč ob ondolnih jezerih Red Lake, Rice in Ned Lake. Okoli teh jezer živi še nekaj čudni, ki jih vidi tako zadovoljne. Ko pride do njihove hiše, tisi priskrabe nasproti pasja družina, kajti psi so jimi še vedno okusna pečenka, toda le starejši, mlajši so jo že zdavnaj opustili. Pri Red Lake je še kakih střito polonkrvnih Indijancev, Ti se še drže svoje vere in svojih običajev; mnogo pa jih eket Camp, kjer je bil zaposlen.

je pomešanih z belci. Teh je gotovo več tisoč ter imajo svojo šolo, v kateri poučujejo katoliške sestre. Red Lake je eno največjih jezer države Minnesote.

Na Ely, Minn. je nagloma umrl rojak John Kenig. Bil je star naletjev, živel živil se nekaj let, ko je bil tako zadovoljne. Ko pride do njihove hiše, tisi priskrabe nasproti pasja družina, kajti psi so jimi še vedno okusna pečenka, toda le starejši, mlajši so jo že zdavnaj opustili. Pri Red Lake je še kakih střito polonkrvnih Indijancev, Ti se še drže svoje vere in svojih običajev; mnogo pa jih eket Camp, kjer je bil zaposlen.

je začela delovati motorna bru-

skočim pokonci ter naredim luč. Takoj sem zapazil, da je soba v dimu, ki je prihajal notri skozi okence nad vrati. Moja soba se je nahajala v četrtem nadstropju, vendar je pa v tretjem. Jaz brž poskrbam svoje stvari ter stečem proti električnem dvigalu, toda ker se nas je preved matrpalno na vzpenjačo, se je ista nekaj pokvarila. Tako smo odhiteli po stopnici dol ter s tem preprečili nešrečo.

Dolgo že potujem, pa še nikoli nisem naletel v hotelu na požar. Dobil sem izkušnjo, da ni hoditi v slučaju ognja na vzpenjačo ker lahko se prigodi, da se pre makne dvigalo med stene, in človek je zaprt kot v pasti in dim ga lahko zaduri. Kot sem kasneje videl v duluthskem angleškem dnevu, nihajajočem počasno.

Dne 2. novembra se mi je prišel v St. Louis hotelu v Duluthu, da bi poskrbam svoje stvari ter v shram bo za obleko, če je vse v redu, in uavado imam tudi, da vedno zavrem okence, ki se nahaja ponad ali na vrati. Vedno tako delam, da onega večera pa sem to opustil, ker petih zjutraj pa me zbudili rikanje na vrata, in nekdo mi zažiže, da je v hotelu požar. Jaz

Matija Pogorele.

Novice iz Slovenije

Storija o “Črni maski”.

Vsa vesela “krokarska omiza”, “sklojarji”, “piperji” in drugi cifrastorazposajeni vinski vajda so s pritajenim strabom azpravljalni o storiji tajninstvene nastopa “črne maski” pri kriji ob železnici v Škiki. — “Kaj je to?” Ker inajavo v Beogradu sak dan kako veliko senzacijo, tako so napravili člani dobro informirane delniške družbe storije “črni maski”, je komentiral reči mož: “Ah! Sama kinematografska, dobro preračunana relama!” — “Ne! To storje so aranžirali prenemati, veseli Škiski aranžirji imajo svoje prste v mesi, kaj je in nje drugač!” je zatral velik možkar. Vsem se je odila krivica! Tako i dobro informirani članom i kinematografu i poštenoveselim, iskren hrvor ljubčen Škiskarjem! Storija e bila tale: Neki zal in mlad trinovčnik je bil zanjabil v eveče dekle v Zg. Škiki. Dekle je imel “čamrivo”, kajnor so tudi antje prilagajali vaskav, tako tudi vaskovski vajence Slavko P. Trnovčan je postal ljubosemen in je dal Slavku pisano, kratko in odčeno: “Ker ste hrabri, Vas pridem za prijateljski pogovor in sicer v pondeljek ob 9. zvečer pri vrsti, ki stoji med železnično prosto in Posavjem. Rezerva naj ostane doma! Zdravstvujte — v znamenju + + +” Prisko je do se tanka. Trnovčan kot “črna maska” je na križ privzel Slavko in revanžo, da mu je hotel ljubčen prevezeti. Bila je originalna antovska šola. Policie je tajnost “črne maski” vsestransko razjasnila. Ko je Trnovčan Slavko in križ privzel, je šel klicat nezvesto ljubčiu.

Trnovčan je postal ljubosemen in je dal Slavku pisano, kratko in odčeno: “Ker ste hrabri, Vas pridem za prijateljski pogovor in sicer v pondeljek ob 9. zvečer pri vrsti, ki stoji med železnično prosto in Posavjem. Rezerva naj ostane doma! Zdravstvujte — v znamenju + + +” Prisko je do se tanka. Trnovčan kot “črna maska” je na križ privzel Slavko in revanžo, da mu je hotel ljubčen prevezeti. Bila je originalna antovska šola. Policie je tajnost “črne maski” vsestransko razjasnila. Ko je Trnovčan Slavko in križ privzel, je šel klicat nezvesto ljubčiu.

Ivan Cankar v novi grobniči.

Zemške ostanke pisatelja Ivana Cankarja, ki so nahajali doseči v grobniči rodbine Rohmann v Ljubljani, so prepeljani v novo grobnično pokopališče k sv. Križu, v kateri bodo počivali skupno z zemškimi ostanki pesnikov Dragotina Ketteja in Aleksandra Murna. Grobnično bo oskrbovala ljubljanska mestna občina, ki postavi poleg tudi grobnično in spomenik žrtvama septembarskih demonstracij v Ljubljani 1. 1908. Iv. Adamčič in Rudolfu Lundru.

Smrtna kosa.

V Mariboru sta umrli 74letni trgovce z usnjem Josip Stark in poštni poduradnik Matevž Skof. V Lečah pri Poljčanah je umrl v najlepši mladostni dobi za trebušnim legarjem gospa Frida Pauscher. Pokojnica je bila ljubljanka značajna v spleču priljubljenih. V Senožetah je umrla gospica Viktorija Demšar, posestnica.

Nesreča s patrono.

Ivan Porenta, posestnik sin iz Pavloglja pri Dobrunjah, je našel nekje nabit vojaško patrono, po kateri je začel nabijati s kladivom. Patrona je eksplodirala in ga poškodovala po rokah in obrazu.

Pobegli kaznjenc.

Upriavnik mariborske carinarnice Trošt je dobil končno vendarle priznanje nagrade 250.000 dinarjev za zapleme zlata iz leta 1919, ko se je židom zaplenilo 19 kilogramov zlatih Napoleondrov.

Na Ely, Minn. je nagloma umrl rojak John Kenig. Bil je star naletjev, živel živil se nekaj let, ko je bil tako zadovoljne. Ko pride do njihove hiše, tisi priskrabe nasproti pasja družina, kajti psi so jimi še vedno okusna pečenka, toda le starejši, mlajši so jo že zdavnaj opustili. Pri Red Lake je še kakih střito polonkrvnih Indijancev, Ti se še drže svoje vere in svojih običajev; mnogo pa jih eket Camp, kjer je bil zaposlen.

je začela delovati motorna bru-

Peter Zgaga

O ČEM NAJ PIŠEM?

S pošto vsako pride pismo: „Piši, Zgaga, nas usluši, kaj pretuhtaj in napiši ...“ — to je vse, kar pravi pismo.

Polna miza je že pisem ...

— Piši! — to je lahko reči; malo težje je ustrezti polni mizi takih pisem.

Kje naj, zlodja, snov pobiram?

Kaj ja vem, kako ga piše — aja jaz vem, kako ga piše stan zakonski! Kje naj zbiram?

In rojaki v osmi cesti!

Dela je za vse čez glavo — vsak ga preša kot za stavo — vsak ga hoče več prenesti semtertja po osmi cesti.

Ves Downtown je izčrpan.

Par jih dela, par ju kuha, par jih stapa. Primaruhu, vinski hram bo brž izčrpan.

Klošterska gospoda moli

Verno moli in pobira; zdaj je ofer, zdaj je bira; piše, je, prebavila, moli.

Cvet dekliški box-mašino

rona, dela cipke sproti. Unija je vsem napoti: fantu, ki za domovino muči se in dela vino; punei, ki je za mašino.

Farbe je dovolj naprodaj —

Lojzkov Jaka jo prodaja. Če ti Jakova ne ugaja, jo drugod dobiš naprodaj.

Komisar ne da ostavke,

ne kriči in se ne fajta; predse buli, verno rajta, kdaj bo šel domov med kavke.

Starokrajskih šal dovolj je,

ena boljša je od druge.

Sal dovolj, se več je tuge — zdaj je mir in zlaj pokolj je.

Nemški kajzer se čez noč je

bil oddočil in premislil:

“Stoj! Preslabia mi še moč je, Pah! Se Nemeč! Kdo bi misil, kdo garal bi, delal zanje!”

K mladi ženi se je stisnil

in zaslanjal lepše sanje.

In politike je sita

skoraj slednja naselbina.

Za sod vina se zanima

skoraj slednja naselbina.

Le čikaška čudno kima, nič ne piše, ker skomina

se ji polnega korita.

Rad bi kaj o modi pisal,

pa je revice premalo.

Zagonetno, toda resnično.

Iskanje pogrešanih.

Marsikateri, ki je bral v listih opis kakve osebe, se je brez dvoma že pogosto čudil, da je sploh mogoče najti kakega pogrešanega. Tako se naprimer glasi: — Pričutno pet čevljev, deset palec visok, rjavi lasje, rjave oči. Bil je zidar, star kakih petdeset let ter je imel majhno brazgotino na levem licu. — Človek misli, da bo takega človeka kaj lahko našel. Ko pa pride na cesto, bo zadel v eni uri na tri ali štiri moške, katerim se prilega ta opis, celo gleda brazgotino na levem licu.

Mogoče se vam zdi lahko spoznati kako osebo, na temelju opisa. V resnici pa je to presneto težka stvar. To nam tudi pojasnjuje obžalovanja vredno dejstvo, da hite obupani starši, kojih otroci so jim bili odvedeni, od enega konca dežele do drugega, da si ogledajo otroka, kogač opis se strinja z opisom pogrešanega, na kar se razočarani vrnejo domov. Tak slučaj se je prigodil pred nekaj leti v New Jersey, ko je zasedela polica štiri otroke, o katerih je domnevala, da so bili odvedeni in kajih vsak je bil do najmanj podobnosti podoben otroku, ki je bil odveden s ceste, sedič na pragu svojega doma. Starši, ki so živeli v skromnih razmerah, so izdali vso svoje prihranke, da prepotujejo deželo ter si ogledajo one otroke, kajti celo fotografije so navidezno potrejavale identičnost. Nohen teh štirih otrok pa ni bil pravi, in pogrešanega sploh niso nikdar našli.

To iskanje je spravilo na dan, tudi presenetljivo dejstvo, da najdemo po celi deželi otroke, kajih identičnost je skrivnost. Majhen deček, ki je bil prav toliko star kot iskani otrok, je očividno doživel isto strašno stvar. Pobrali so ga, ko je blodil po ulicah nekoga mesta na Srednjem zapadu in povestili, da je mogel le toliko, da mu je ime Tommy boy in da bi rad svojo mater. Dečko je bil dobro prehranjen dobro odlečen ter je očividno prihajal iz dobre okolice. Neka usmiljena družina ga je adoptirala in v tem pogledu je bil dejstvo srečnejši kot številni drugi.

Sveč v spominu je menda čitateljem tudi slučaj McKenna o troku, ki je bil odveden iz otroškega vozička pred neko prodajalno v New Yorku ter je od onesnaženja zavrnjal, da bi se v tem času naprej izginil brez sledu. Ta slučaj je bil tembolj tragičen, ker je bila dete boljno ter je bilo le malo upanja, da bo ostalo pri življenju, če se mu bo odtegnilo strogo djeteto. Dete je bilo staro še štiri meseca ter ni imelo vsled tega še nikakih izrazitih obraznih potez, ki bi olajšale zasleditev otroka. Tudi v tem slučaju sta potovala oče in mati v različne kraje, ko sta dobila sporočilo da so tam našli otroka, ki je bil baje podoben pogrešanemu deželu. Dojenčka pa niso nikdar več našli in v vsakem dnu postaja možnost manjša, da bi ga obupana mati zopet kdaj pritisnila na svoje srece. Najbolj mučna preli zadavev pa je negotovost, če je dete še živo ali ne.

Številne take tragedije pa ostanejo nepoznane. Dosti ljudi izgine brez vsakega sledu ter zapade po zabljenju. Številni se še spominjajo "Big Tim" Sullivan, človeka, ki ga je v New Yorku poznalet na tisoče ljudi in ki je bil prijatelj policistov, uradnikov in politikov. Nekega dne je odšel Sullivan po opravkih v neke predmestje, kjer ga je povozil in ubil zeleniški vlak. Listi so poročali da je bil ubit neki nepoznan človek in mnogi ljudje so si ogledali truplo in ostalo je neidentificiran, več dni v mestni mrtvačnici. Ljudi slučaj je prepričali, da ni bil pokopano na Potters Fieldu. Tega-lahko razvidite, kako težko je identificiranje in kako potrebno je vedno nositi pri sebi identifikacijske listine.

Vsako leto zagrebejo v Združenih državah štirideset do petdeset tisoč neidentificiranih mrtvcev. Najmanj dvajset tisoč teh zapusti žene, matere, nedoletne pisani postavi,

otroke, in številni teh so zavzemali tudi važna mesta. Tako so našli pred kratkim na klopi neke železniške postaje na zapadu izvanredno lepo dekleco, ki je tam nenašla umrla. Nosila je demantne prstane ter bila skrajno eleganco oblačena. Oblasti so dale oglaše v liste ter stopile v stik s sorodniki vseh, ki so sporočili, da pogrešajo tako ali tako dekleco, a nihče se ni oglasil in pokopana je bila v grobu, ki ni kazal nobenega imena.

Najug je našli nekoga moškega in žensko, očividno trdo zaposlena in spoštovanja vredna človeka, mrtva pri mizi v neki majhni restavraciji, ki ni uživala posebno dobriga slovesa. Bila sta zastrupljena. Nihče ju ni poznal proti gostilničarju ni bilo nobenih dokazov. Dosti dobrih in poslednjih restavracij je bilo v okraju, in oblasti niso mogle dogmati, kako da sta zašla ravno v oni lokali. Nihjih identičnosti ni bilo mogče ugotoviti.

Navedli bi lahko dosti takih slučajev in vsepošvad najdemo ljudi, ki so v skrbih, ker so jih dragi na nepočasjen način izginali. Številni so že predlagali, naj se vzame prstne odtise vseh ljudi, tudi otrok, pri katerih pa je bolje vzeti odtise nog. Take odtise pa je lahko dobiti ter zadostujejo za tri leta. Nato pa je treba vzeti odtise prstov.

Ta predlog pa je zadel na opozicijo vseh onih, ki se ne morejo iznenediti utisa, da bi bili na te mesti stavljenci oni, kot prosti državljani, v isto vsto z zločinem, če bi bili volilji, da se jim vzame odtis prstov. To pa so predsedki, ki bodo morda s časom izginali. Mogoče bo prišlo celo tako daleč, da bodo spravljeni odtisi prstov vseh ljudi v Združenih državah, brez očira na spol in starost ali na državno stopnjo. Nato pa bodo izginali tudi grobovi nepoznanih.

Higijenični pomen rokavic.

V sedanjih časih, ko je za srednje sloje, posebno uradniški stan, nakup vsake maleknosti že veliko prorašanje, je tako dobrodošla morna, ki ne zahteva rokavie. Rokavice nesimo danes po veliki večini v mrzlem letnem času, da obarujejo roke mrza. Prej je bilo dragace. Orokavični smo morali biti, če smo le stopili iz hišnega kroga v kateremkoli letnem času. Srši krogovi so smatrali seveda slabo prej rokavice za luksus, ker niso znali, kakšne važnosti so ravno rokavice v higijeni.

Kako velikemu številu ljudi namamo posamniki stiskati roke vseh ljudem, kis o zdravi ali tudi snažni ali nečedni. Koliko raznovrstnih rok naprimer uporabljata na dan držanje na tračnjikih, koliko rok se oklepajo pri izstopu in izstopu državje na vlakih, koliko rok odpira v javnih uradih in v vrata z isto ključkom! Iz tega veka je rokavice higijenična, akce po vsaki takri vporabi dobro iznije in desinficira.

Ruski krožek v Bratislavu.

V Bratislavu je začel ruski krožek svoje jesensko prosvetno delovanje s prireditvijo v dvorani hotela Royal, ki je bilo obenem proučava petletnega jubileja občine českoslovaške republike.

Karlova univerza v Pragi.

Karlova univerza v Pragi ima letos 7940 študentjev, od njih 36 bogoslovec, 3180 juristov, 2174 medicincev, 1100 filozofov in 1450 dušatjev prirodoznanstvene fakultete. Žensk je vpisanih 1320, od teh 190 na juridični, 390 na medicinski, 220 na filozofski in 520 na prirodoznanstveni fakulteti. Kakor je videti, českoslovaško ženstvo prav pridno napreduje s časom.

Pravica je pakorčina napravljena ter zapusti žene, matere, nedoletne pisani postavi,

NIČ DRUGEGA KOT NAJBOLJŠE

Kadilci v Združenih državah zahtevajo najboljšo cigareto, kar jo je mogoče kupiti za denar. Zastratega se pokadi vsak dan na milijone Helmar.

100% čisti turški tobak da Helmar okus, aroma in zadovoljstvo, ki nima primere. Kadite Helmar in bodite med onimi, ki vedo in cenijo najboljše.

Helmar so v lepenkastih škatljah, ki jih ščitijo pred lomljencem in krušenjem tako da pride vsaka Helmar k vam v svežem popolnem stanju. Zadnja je istotako dobra kot prva.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Izdolovalci prvovrstnih turških in egipčanskih cigaret na svetu.

BOXES OF 10 or 20

Razne vesti.

Zakaj ženske več govorijo nego moški?

Nedavno je pariški "Matin" svojim čitalcem stavil zanimivo vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a nekaj fiziologov je odgovor utemeljil s strogo znanstveno razlagom. Teh odgovorov list ne objavlja, ampak jih hrani, da dosegne poznej z njimi čim večji efekt. Evo, kaj je odgovorila neka žena na vprašanje: — Zakaj se trdi po vso da ženske več govorijo nego moški? — Na to vprašanje je list prejel mnogo prav interesantnih odgovorov. Večina čitaljev je sicer odgovorila na vprašanje žaljivo, a

Zastrupljenje in samozastrupljenje.

Nad vsakim človekom visi stalin in takoreč neizogibna nevarnost zastrupljenja in samozastrupljenja. Zrak, ki ga vdihavamo v sobi, kjer je mnogo ljudi in ni potrebne ventilacije, vsebuje močan strup. Alkoholni pičač, kava, tobačni dim, pogoljnje celo v zmernej količini, vse to je strupeno. — S falzificiranimi jestvinami, ki jih uživamo v tako veliki količini, tudi zastrupljamo svoj organizem. Mnogo je med nami takih, ki so prisiljeni, da si preskrbe dnevno hrano, delati v okolnostih, kjer so neizogibno izpostavljeni nevarnosti, da se zastrupi. Kjerkoli se nahaja človek, vedno in povsod ga obdaja nebroj različnih bakterij, ki ga stalno oblagajo in napadajo in čim se jim je posrečilo predeti v njegov organizem, ga zastrupi. Poleg številnih strupov, ki na ta ali oni način lahko pridejo v naš organizem od zunaj, iz okolice, v kateri živimo in delamo pa smo pogosto podvrženi nevarnosti samozastrupljenja.

Znan francoski profesor Bonchard je pred več leti dokazal, da je naš organizem celo v normalnem stanju rezervor in laboratorij za strupe. Pri različnih življenskih procesih, prebavi hrane, fizični in duševni delu in drugih fizioloških procesih stalno nastajajo snovi, ki jih mora organizem izločiti, ki pa pri gotovih okolnostih ostanejo v celoti ali samo deloma v njem in ga zastrupijo. Sok ki ga proizvajajo nekateri deli naših notranjih organov, razkrinja hrano v tankem črevu in se stalno razstavlja po njem. Toda kadar ta sok na ta ali oni načini obtiči v eveh, po katerih se pretaka in ne more normalno krožiti po notranjih organih, pride v kri in tako nastane zastrupljenje — zlatenica. Obenem hrano mrgoli v črevu stalno mikrobi. Hrana, ki je obtičala v črevu nepravljivljena, začenja gniti. V tem slučaju nastane več strupenih snovi, med katerimi so zlasti važne takozvani indol, skatol in fenol, ki povzročajo smrad izločenih snovi. Indol in skatol prehaja iz črevja v kri, od tam pa v mehur in z vodo iz organizma, fenol pa izločuje organizem obenem z ostanki prebavljene hrane. Čim prej izloči nepravljivljeno hrano, tem manj je v krvi indola in skatola in tem manj vpliva ta strupena snov na organizem. Ako ima človek telesno zaprtje, se te skodljive snovi v debelem črevesu zbirajo v vedno večji količini in tako nastopijo znaki samozastrupljenja.

Pri fizičnem in duševnem delu se vrše v našem mišičevju in živencem sistemski komplikirani procesi. Rezultat teh procesov je nastala energija dovršeno delo in obrabljeni delež živih in mišičastih kletk, ki se izločujejo na zunaj. Ako gre to izločevanje bolj počasgi kakor proces postanka obrabljenih delcev obtiče slednji v kri in jo zastrupi. To kar čutimo, kadar je naš organizem utrujen, so znaki samozastrupljenja. Tudi pri drugih fizioloških procesih nastajajo v zdravem človeku snovi, ki lahko povzročijo samozastrupljenje. Naš organizem ima vse potrebe priprave za borbo proti najrazličnejšim napadom. Ako pride v človeško telo nekaj, kar lahko povzroči bolezni, se takoj začne mobilizacija cele serije zaščitnih organov in elementov, ki deloma fabričirajo posebne snovi — protistrupe, deloma pa začenja delovati več energijo, da tako izločijo nepotrebne in škodljive snovi ali strupe iz organizma. Zato moramo vedno paziti na delovanje teh organov, ki jih je treba po možnosti ohraniti v zdravem in nepokvarjenem stanju.

Mnogo je med nami ljudi, ki znamajo redno opravljanje vele potrebe. Mnogo je zlasti intelligence, ki se iz tega ali onega razloga noče pokoriti zahtevam organizma. Velika potreba se odlaže večkrat zaporedoma, to se ponavljajo po vse dni in prebavljena hrana se kopči v debelom črevesu, ki se raztegne in povzroča bolezine. Tako nastane telesno zaprtje, ki vpliva ne samo na zdravje, nego tudi na sposob-

nost in veselje do dela, zlasti duševnega. Iz prej navedenega jasno sledi, da se po telesnem zaprtju začenja samozastrupljenje, kajti indol in skatol prihaja v veliki množini v kri in posledica je občajno hud glavobol, apatičnost, melanolija, izguba apetita, smrad izdihavanega zraka, grenkost v ustih itd. Ako se pravočasno ne prepreči nadaljnja cirkulacija indola, skatola in drugih škodljivih snovi v črevu, se pojavi anemija, nevrastenija, kronične bolezni nekaterih notranjih organov, kakor želodec in črev, hemeroidi, neredita menstruacija pri ženskah in druga slična zabolovanja. Mnogo je bolezni, od katerih trpi človek za to, ker jih zanemarja in ni zaostrost poučen o zdravstvenih problemih.

Telesno zaprtje nastane tudi iz drugih razlogov, in sicer v prvi vrsti, ako uživamo preveč mesa in premalo zelenjave ali sadja, ako so naši živični in končno še kot posledica kroničnih in črevnih bolezni. V te mslučaju čuti človek bolečine v trebuhu, dočim prej omenjeno zaprtje ne poezroča navadno nobenih bolezni.

Zato si mnogi skušajo pomagati z aspirinom ali sredstvom za vzbuhanje apetita, ker jih boli samo glava in jim ne diši nobena jed, ne čutijo pa bolečin v trebuhu. Seveda je vse to brez uspeha, kajti ljudje običajno pozabljajo, da so vti pojavlja posledica nerednega opravljanja telesne potrebe. Pri telesnem zaprtju mnogi uporabljajo brez zdravniškega svetlosti slabši avans, ki pa večinoma ne učinkujejo kajti kadar je zaprtje v akutnem stadiju, se je treba držati nastopnih navodil:

1. Nikoli se ne sme odlasati doma na stran. Čim čutimo najmanj zahtevno organizmu, je treba dejati tako, da odložiti in opraviti telesno potrebo. 2. Ako smo bili iz teče ali onega razloga prisiljeni odložiti hojo na stran, je treba to opraviti pri prvi priložnosti. 3. Telesno potrebo je treba opravljati ob določenem času, zjutraj ali zvečer. 4. Živiljenje mora biti redno, zlasti glede spanja in gibanja, ki ga mora imeti organizem, vedno v zadostni množini. 5. Hrana mora biti raznovrstna. Kdor je podprt v črevu, naj uživa malo ali pa nič mesa, mleka in jaje in več zelenjave, sadja in kruha. — Če in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo.

Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

ste in nežne nogavice, ki igrajo pri ženski obleki veliko vlogo. Svoji obutvi posveča dandanes način, sam — pod noge niso le ne. Dandanes to več ne velja. Moda kratkih kril je odgrnila z ženske nogavice zaveso skrivnosti. In prav ta moda je tudi pri nas dvignila zanimanje za fine če-

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" pridelil J. T.

(Nadaljevanje.)

— Kako diši, kako diši — je vzlikala, pograbiла vite ter skušala vreči sveženj sena na voz.

Toda njene roke so bile preveč nezne, njena moč je bila pre-slabata.

Kmetje se se spogledali in se zasmajali,

Eden je do vprašal, če bi šla na voz tlačit seno.

— Tja gori! — je vzliknila in oči so ji zažarile.

— Da, na voz sena tlačit.

— Semo tlačiti!

— Seveda. Dobrih delavk vedno manjka. Malo nam pa lahko pomagata.

Oči so ji zažarile. Kako rada bi se valila po suhem senu, zarebla vanj glavo, vrat in roke. Ni dolgo pomicala. Stopila je na os ter skušala priti na kup. Toda voz je bil že skoraj poln. Seno na njem je tvorilo gledano steno.

Dva kmeta sta ji hotela pomagati, ona je pa odskočila ter ste-kla k sosednjemu vozu, ki je bil napol zvrhan.

Povzpela se je, skočila in padla na boječega kmečkega fanta, starega petnajst let, ki je tičel do ramen v senu.

— Oprostil — je vzliknila preplašeno. — Ali sem te udarila? Ali te boli?

Fant je povesil pogled, zardel do ušes in zajecal, da ga ne boli.

— Saj sem lahko malo pri tebi? Kaj ne?

— Seveda si lahko — je odvrnil.

— No, saj ne bom dolgo. Prijetno je na senenem voznu, kaj ne?

— Je in ni — je odvrnil fant boječe.

Marija ga je še nekaj vpraševala, toda njegovi odgovori so bili tako tiki in počasni, da ni vedela, če pravi da ali ne.

Med tem je bil voz nałożen.

— Drži se, — je zaklical mož, ki je poganjal voli.

Voz se je začel majati, enkrat v to, enkrat v drugo stran. Ma-rijo je metalo sedaj na desno, sedaj na levo.

Ob najhujšem zazibiljanju je zgrabila za roko kmečkega fanta.

— Bala sem se — je rekla — da bi ne padla.

Fant se je posili nasmehnil in ni hotel takoj izpustiti njene roke. Šele tedaj ga je natančno pogledala. Bil je lep. Inel je sivo-zeleni oči. Iz pogleda mu je sevala poštena duša. Za svojih šest-najst let je bil izvanzredno resen in možat. Izpod kape mu je mahalo par črnih kodrov. Bil je izredno belega obrazu in nežen.

— Ti nisi odtukaj! — ga je vprašala Marija.

Zazrl se je v daljavo, pokazal z roko ter odvrnil: — Odstan-zgoraj sem.

— Kdo je tvoj gospodar? Čigav je ta travnik?

Fant je malo bolj edinočno osigoril:

— Moj oče je gospodar. Vse to je njegovo.

— Torci je bogat?

— Gozd je njegov, tista hiša je naša, tam za reko je tudi nje-govo. Tam so njegovi najemniki.

Pri tem je zardel ter potegnil kapo na oči, misleč, da bo tak-bolj možarski.

Marija je mirno sedela. Zamislila se je in vprašala:

— Kako se pa piše tvoj oče?

— Brusal. Peter Brusal. Naša hiša je pri reki.

— Ubogi revež. Ti pa meraš delati. Tvoj oče je bogat, ti pa moraš delati.

— Že mora biti tako — je odvrnil fant in se zazrl v daljavo.

Medtem je bil vrgel hlapac na voz sveženj sena. Marija je bila vsa v senu. Razkrilila je roke, hoteče se oprostiti, pa se ji ni posrečilo. Fant je začel odmetavati, pa je v naglici zgrabil njeno kito ti ko močno, da je deklika zastokala.

Marija ga je prijela za roko ter jo obdržala v svoji.

O ta uboga, raskava roka! Kako morajo nekateri ljudje trpet na svetu!

On jo je razumel. Izpustil je roko ter povesil pogled.

V Marijinem sru se je nekaj ganilo. Kot da bi se pojavit njen mečan vroč vrelee, ki mora na dan.

Solec je zahajalo, in drevesa so metalna silna sence preko travnikov. Z reke se je dvigala plast megle tako jasna in prosojna ko svilen pajdžlan.

Oba sta molčala.

Mariji je bilo žalostno in prijetno obenem. Tako prijetno in ta ko žalostno, da se se ji orosile oči.

Medtem se je voz približal svojemu cilju.

— Z Bogom — je rekla svojemu spremljevalecu. — Najbrž s ne bova nikdar več videla.

In ker je bila mlada, nedolžna in otročja, je našobila ustnie ter se približala obrazu mladega fanta.

Pri tem je zamrimala: — Ne, poljub mi.

Pod vtirom neopisne blaženosti, pod vplivom krasnega polet nega večera, jo je prijel za obe roki ter jo poljubil na usta.

Njune ustnice so se srečale tako nežno kot da bi se dotaknili, duša duše.

— Jaz sem Marija — je rekla šepetaje. — Ali boš kdaj misli name?

— O seveda bom.

— Kako je pa tebi ime? — ga je vprašala.

V zmedenosti je zamrimal svoje ime tako tiko in jecljaje, da ga Marija ni razumela.

Toda nič zato. V sru je sklenila, da ne bo nikdar pozabila tega lepega fanta ki je mahoma in nehote v sru in telesu mladega otroka prebudi mlado dekle.

— Z Bogom! — je ponovila, ne da bi ga pogledala.

Voz se je ustavil. Marija se je oprijela vrvi ter se spustila nizvod.

— Robec, na robec — je zaklical za njo.

— Kar imej ga za spomin name.

— Zahvaljeni — je rekla kmetom, ki so se zbrali krog nje.

— Oh, kaj bo to — so odgovarjali po vrsti.

— Kako se pravi temu travniku? — je vprašala.

— Kateremu travniku?

— No, kjer ste nakladali seno.

— Zaplat — je odvrnil voznik.

— Hvala, še enkrat.

— Ali veš kam domov? — so kričali za njo.

— Ne bojte se. Bom že prišla.

(Dalje prihodnjé.)

Ko je bilo konec štednje časa

Ko so bile 30. septembra ure pomaknjene nazaj, je solnce prenehal opravljati za vas čezrno delo. Vsled teh dodatnih ur teme, se je pojavila zahteva večje privlačnosti vase trgovine.

Postavite eno naših novih 500 Watt Standard Lighting Units nad svoja vrata, da vas bodo odjemali naši.

The New York Edison Company
At Your Service

Installment, Wiring and Fixture Bureau
865 Broadway
Telephone: Savoyard 5680

Iz Jugoslavije.

Bivši komunistični poslanik arretiran v Splitu.

Na zahtevo splitskega okrožnega sodišča je splitska policija arretirala bivšega narodnega poslanca Vieka Jelaska. Arretiran je bil na podlagi zakona o zaščiti, ker je imel enočlane.

policija kasneje ugotovila, da je umorjenec dolgoval agent Ma-tija Tót 35.000 Dín. Tót in njegova ljubica Elizabeta Polak sta bila akterirana in sta priznala, da sta umorila Horvata, ker Tót ni bil v stanu, da mu vrne dolg. Območje sta bila oddana, sodšč.

Tihotapeč iz zasede streličali na orozmiku.

Misteričen umor na Marjanu pri Splitu.
V Šibeniku bojniču je bil pre-tečen težkoranjen oroznik Bolić, katerega so napadli tihotapeči, ki je stražil mejo proti Zadru. Območje so arittelale štiri moške, ki so napad izvrzili.

Mesto zajca ustrelil učenca.

Krojaški mojster Gjuro Gavril je šel na lov v spremstvu svojega učenca. Vsled ne-prenostni pa je Gavrilik mestu zajal.

Načrtovan je bil izvaredno resen in možat. Izpod kape mu je mahalo par črnih kodrov. Bil je izredno belega obrazu in nežen.

— Ti nisi odtukaj! — ga je vprašala Marija.

Zazrl se je v daljavo, pokazal z roko ter odvrnil: — Odstan-zgoraj sem.

— Kdo je tvoj gospodar? Čigav je ta travnik?

Fant je malo bolj edinočno osigoril:

— Moj oče je gospodar. Vse to je njegovo.

— Torci je bogat?

— Gozd je njegov, tista hiša je naša, tam za reko je tudi nje-govo. Tam so njegovi najemniki.

Pri tem je zardel ter potegnil kapo na oči, misleč, da bo tak-bolj možarski.

Marija je mirno sedela. Zamislila se je in vprašala:

— Kako se pa piše tvoj oče?

— Brusal. Peter Brusal. Naša hiša je pri reki.

— Ubogi revež. Ti pa meraš delati. Tvoj oče je bogat, ti pa moraš delati.

— Že mora biti tako — je odvrnil fant in se zazrl v daljavo.

Medtem je bil vrgel hlapac na voz sveženj sena. Marija je bila vsa v senu. Razkrilila je roke, hoteče se oprostiti, pa se ji ni posrečilo. Fant je začel odmetavati, pa je v naglici zgrabil njeno kito ti ko močno, da je deklika zastokala.

Marija ga je prijela za roko ter jo obdržala v svoji.

O ta uboga, raskava roka! Kako morajo nekateri ljudje trpet na svetu!

On jo je razumel. Izpustil je roko ter povesil pogled.

V Marijinem sru se je nekaj ganilo. Kot da bi se pojavit njen mečan vroč vrelee, ki mora na dan.

Solec je zahajalo, in drevesa so metalna silna sence preko travnikov. Z reke se je dvigala plast megle tako jasna in prosojna ko svilen pajdžlan.

Oba sta molčala.

Mariji je bilo žalostno in prijetno obenem. Tako prijetno in ta ko žalostno, da se se ji orosile oči.

Medtem se je voz približal svojemu cilju.

— Z Bogom — je rekla svojemu spremljevalecu. — Najbrž s ne bova nikdar več videla.

In ker je bila mlada, nedolžna in otročja, je našobila ustnie ter se približala obrazu mladega fanta.

Pri tem je zamrimala: — Ne, poljub mi.

Pod vtirom neopisne blaženosti, pod vplivom krasnega polet nega večera, jo je prijel za obe roki ter jo poljubil na usta.

Njune ustnice so se srečale tako nežno kot da bi se dotaknili, duša duše.

— Jaz sem Marija — je rekla šepetaje. — Ali boš kdaj misli name?

— O seveda bom.

— Kako je pa tebi ime? — ga je vprašala.

V zmedenosti je zamrimal svoje ime tako tiko in jecljaje, da ga Marija ni razumela.

Toda nič zato. V sru je sklenila, da ne bo nikdar pozabila tega lepega fanta ki je mahoma in nehote v sru in telesu mladega otroka prebudi mlado dekle.

— Z Bogom! — je ponovila, ne da bi ga pogledala.

Voz se je ustavil. Marija se je oprijela vrvi ter se spustila nizvod.

— Robec, na robec — je zaklical za njo.

— Kar imej ga za spomin name.

— Zahvaljeni — je rekla kmetom, ki so se zbrali krog nje.

— Oh, kaj bo to — so odgovarjali po vrsti.

— Kako se pravi temu travniku? — je vprašala.

— Kateremu trav